

Leopoldo Marija Panero

PLANIRANJE POLJUPCA

LUĐAK

Živio sam u predgrađima, poput
 majmuna, živio u kanalizaciji,
 nosio izmet,
 živio sam dvije godine u Gradu Muha
 i naučio se hraniti onim što istovarim.
 Zmija je klizila
 niz ruinu od čovjeka, sikćući
 aforizme pred mrtvačkim nogama,
 gazeći uz moje logaritme
 nepreglednim mesnim morima.
 I mogao sam misliti samo na tu opsjenu od bitke
 i kako su me roditelji zaveli za volju
 oskvrnuća između starih i mrtvih.
 Učio sam crve kako gmizati
 po leševima, učio žene kako slušati
 pjesmu drveća u sumraku, i plakati.
 Muškarci su mi prljali lice blatom, za slučaj da progovorim,
 očima mi poručujući „Tornjaj se iz ovog života!“ ili napominjući
 „Ne postoji ništa
 neznatnije od tvoje duše!“ ili „Kako se zoveš?“
 i „Kako ti je samo mračno ime!“
 Živio sam međuprostore života,
 njegove dvosmislenosti, zaborave, njegove
 bezbrojne budalaštine, i pamtim njegovo
 okrutno otajstvo, i njegov krak
 što miluje mi stomak i guzicu i noge
 mahnite od želje da polete.
 Živio sam njegova iskušenja, i živio grijehe
 iz kojih nas nitko nikad neće moći izbaviti.

BATAJEVA MUTACIJA

Sanjao sam da diram zlokobnu tugu svijeta
na malodušnoj granici besmislene močvare.
Sanjao sam mutnu vodu u kojoj nalazim
izgubljeni put do duboke spilje tvog anusa;

u rukama sam ćutio tu odvratnu životinju
u noći pobjegu iz grozne džungle,
divlju poput vjetra, poput crne rupe
tvoga tijela što me tjera na san
i sanjao sam tu nečistu životinju u svojim rukama
i znao sam da je bolest od koje ćeš umrijeti
i sad je prizivam ismijavajući patnju cijelog svijeta.

Jedna mahnita svjetlost, jedna svjetlost koja boli
u meni pronalazi tek truplo tvog osmijeha
tvog osmijeha koji oslobađa prostranu golotinju
dok vjetar goliti našu smrt, sličnu
toj odvratnoj rupi koju želim poljubiti: svjetlost
bez kraja
tad me obasjava
i vidim tvoju bol koja poput ljubaznosti
isijava u noć tvoje nabujalo nepregledno obličje
taj vrisak iz groba tvoju beskrajinost
a vidio sam tvoju bol
kao dobročinstvo, kao kad neko nježno spušta
oko na ispruženi bijeli dlan prosjaka.

PLANIRANJE POLJUPCA

Ubit ću te sutra kad izađe mjesec
i obrati mi se prva vodarica
ubit ću te sutra tik pred svitanje
dok si još u postelji, izgubljena u snovima
bit će to poput kopulacije ili sjemena na tvojim usnama
kao poljubac ili zagrljaj, ili čin zahvalnosti
ubit ću te sutra kad izađe mjesec
i obrati mi se prva vodarica
u kljunu noseći nalog za tvoje ubojstvo

koje će biti poput poljupca ili čina zahvalnosti
ili poput molitve jer nikako da se razdani.
Ubit ću te sutra kad izađe mjesec
i treći pas zalaje u devetom satu
na trećem drvetu bez lišća i bez životnog soka,
za koje više nitko ne zna čemu tako uspravno stoji na zemlji.
Ubit ću te sutra kad trinaesti list
padne na tlo očajno,
pa ćeš biti list ili drozd u hropcu samrtnom
što se vraća u daleku tajnu popodneva
ubit ću te sutra, a ti ćeš moliti za oprost
za to bestidno meso, za taj mračni seks
koji će biti falus divote ovog čelika
koji će biti sarkofag, zaborav, poljubac
ubit ću te sutra kad izađe mjesec
i vidjet ćeš kako si lijepa tako mrtva
prekrivena cvijećem, s prekriženim rukama
i sklopljenih usana kao kad se moliš
ili me još jednom za riječ preklinješ
ubit ću te sutra kad izađe mjesec,
i s neba se oglase legende
molit ćeš sutra za mene i za moje spasenje
ubit ću te sutra kad izađe mjesec
kad ugledaš anđela sa sječivom u ruci
golog i nijemog pred tvojom blijedom posteljom
ubit ću te sutra i vidjet ćeš da ćeš ejakulirati
kad taj led uđe među tvoje noge
ubit ću te sutra kad izađe mjesec
ubit ću te sutra i voljet ću tvoju utvaru
i trčati k tvome grobu
kada ovaj drhtavi falus opet bude izgarao
snovima o seksu, misterijama sjemena,
tvoj nadgrobni kamen bit će mi prva postelja
na kojoj ću sanjati o bogovima, i drveću i majkama
igrajuć se kockicama noći
ubit ću te sutra kad izađe mjesec
i obrati mi se prva vodarica.

PARABOLA RJEČNIKA

Riječ vodi ka drugoj riječi, značenje novom značenju: značenje se pruža poput kose jedne plave dame, na obali, dodirujući more i barke.

Zato se riječ, da ne bi umrla u drugoj riječi, pretače u prah.

I čovjek umire: moj brat, bližnji koji vodi bližnjem, i kako je samo ljudska kategorija univerzalna, pruža se poput duge kose, dok ne dodirne zvijezde.

Ali luna blista preko grobova, i pas laje u satu u kojem čovjek umire.

Upitaj pseto: Kakvo je ovo ludilo?
i odlajat će triput.

Ali vraćajući se značenju pitanja ono, kako je Tao znao, bježi izričaju, samo zato jer značenje nije figura diskursa.

Jedino je smrt bitna, ona je, po strukturalizmu, glavna figura diskursa, jer je riječ božja.

Pelikan mi pljuje u usta, i riba žudi u mojoj ruci, kako veli riječnik: „žudjeti: željeti sa žudnjom“, kao kada pseto laje.

Ali se sjećam, jednom me je Antonio prozvao Hemfri Bogart: „sa svojim praznim balonerom“ kako kaže u jednoj od pjesama iz knjige posvećene njegovoj ljubavi, Olgi, s kosom pruženom preko stranice.

EDGAR ALAN PO ILI LICE FAŠIZMA

Pročitah u samo jednom danu pod mutnim svjetlom
stranice na kojima je Po pisao o mračnom patuljku
koji je mnogima isisao lica i sjećanja
a bio je rob i generalska čigra.
Za ples mrtvaca smislio sam stvaran
i moćan državni udar. Generali su padali poput muha
pred moje noge,
a neki su dizali ruke opraštajući se
kao da govore zbogom, djevice i dječaci su im se kezili
i u barovima se lijevala krv, jedina slava
onoga koji se prizivan alkoholom,
bori za pročišćen dom.
Moja ruka sada također pada,
crknuta farandula
s dvije kokoške kosti u ruci.
Ne znam tko sam, niti znam kakva je ovo vojska,
i u mojoj glavi je
jaje snijela kokoš
bijela kao Isus i čista kao strah,
kao hladan znoj izvjestitelja
sred alkoholnog vonja i pivskog vihora
tih simbola i časti koji bjehu moj život
prije nego stigoše vojnici
da očiste Španjolsku i pometu me
na žalost svih konobara.
Danas se ne mogu naći i kao da sam izgubljen
i više od svega se plašim zastave.
Jednog dana će muhe jesti sa mog dlana
a ja ću biti samo avetinja na trotoaru što noć
i dan pokorno prosvjeduje protiv državnog udara.
Ali sletjet će golubovi i ući u kuće
ako jednog dana poput vjetra dođu ovi vojnici.
I biti ćemo goli poput ispaljenog ćorka
svjesni da sve što Španjolska želi je živjeti po mogućnosti
ili u protivnom plakati i piti u krčmi
žedna čela u ispraznoj plimi.

I jedino što je sad ostalo od tog 23. veljače¹
pjena je iz usta i pjena noći.

---

¹ Referenca na propali pokušaj državnog udara u Španjolskoj 23. veljače 1981. (*Prim. prev.*)

kamenom onoga koji ne ranjava i ubija
dok kiša pada. I dok pada, kiša možda zauvijek
utiskuje u svijet tu pojavu i lice
koje nam brani da zaboravimo, poput hrđave
ulične svjetiljke Londona što sjaji u magli
kako ne bismo zaboravili
leš one kurve.

PJESMA KRUPIJEA SA MISISIPIJA

Piratska pjesma

Pušim puno. Previše.
Pušim da mi prođe vrijeme, a nekad slušam i radio,
i kao netko tko pali radio slušam kako prolazi život.
Puno pušim. U pepeljari su
ideje i pjesme i glasovi
prijatelja koje nemam. A imam
usta puna krvi,
i krv prolazi kroz pukotine na mojoj lubanji
i čitava mi duša ima okus krvi,
ne znam je l' svježja krv od svinje ili od čovjeka koji jesam,
s dušom cijelom izbodenom sječivima žena i djece,
ali domišljato se i sporo pomjera, kroz
taj život što detaljno ga upoznah.
Opipah stoga prsa hitro, nervozno,
ali srce ne osjetih. Nema je,
ni u kome ne postoji ta stvar koju zovu srcem.
Možda je ima tek u alkoholu, u toj
krvi koju sam pio, i koja je krv Kristova,
jedina krv na ovom svijetu koji ne postoji
koji kao da je programiran za zlo, ili
kao tvornica života ili krojač
koji je zaboravio tko je, ali i dalje živi ili
možda kao sat, a sati prolaze.
Opipah, nervozno, oči i stopala i palac
ruke zabih u oko, prljav sam
i život mi smrdi.
Sanjam da sam živio i da imam neko ime,
i da je ova priča istinita, ovaj apsurd

što izdaje mi oči,
ovaj delirij u Veracruzu, kao i ova zemlja
ovo mjesto koje sličići na pakao, a koje zovu Španjolskom.
Čuo sam od mrtvih da je pakao bolji od ovoga
i da je ovo više nalik paklu.
Kažem sebi da sam Pessoa, ko što je Pessoa bio Alvaro de Kampos,
kažem sebi da biti pijan je ne biti
to čitavog života, što znači
biti pijan od života, ne od smrti,
jer to je krv drugačija od druge krvi
koja je gusta, i koja curi kroz krovove i kroz zidove
i kroz rupe života.
I pošto nema druge pričesti
nit ima grča osim ovog vinskog
nit ikakvog seksa ili žene
izuzev ove čaše alkohola što mi ljubi usne
izuzev ove čaše alkohola koji lijevam
u mozak, u noge, u krv.
Izuzev ove čaše tamnog ili bijelog vina,
džina ili ruma ili čega već ima
– džin i pivo, na primjer –
to je kao djetinjstvo, a ne
bijeg, niti izbjegavanje, a ni san
već je ovo jedini stvarni život i samo ovakav moguć
pa grabim novu čašu kao što bih zgrabio život za gušu
i pričam nekome kako je u piću
vjerojatno život bogova
a nekih dana sam Kain, a nekad pak
sam pokeraš koji savršeno pije viski, a nekad
lovac na miraz, što sam doista i bio
no u mojem slučaju kao u filmu *Slatka ptica mladosti*
lovac na miraze – zgodan i alkoholičar, u drugim danima,
stidljivi i psihotični ubojica, da bih nekad opet bio
netko tko je mrtav već tko zna koliko,
u gradu tko zna kojem, među pijanim mornarima. Neki
me se sjećaju, govore
s pićem u ruci, i pričaju puno,
pričaju da bi mogli postojati
nema ništa bolje nego sebi predočiti Wittgensteinove teze
dok vinska plima iz krvi plavi dušu.
Ili još bolje, onaj sam što se u galeriji zrcala pogubio
u potrazi za nevjestom. Nekad sam opet
Abel koji ima savršen plan

za spašavanje života i obnavljanje ljudi,
a nekad opet plačem, plačem na plantažama
jer nisam crni rob sa juga.
Ali tako lijepo je uništenje, tako potpuno,
znam sve njegove boje, poput završne muzike je,
poput muzike koju sviraju na onom svijetu,
no nemam više krvi u venama, samo alkohol,
krv je u ovim očima pijanca,
a duša je napadnuta krvlju, kao naletom bljuvotine,
i ja povraćah dušu svakoga jutra,
nakon neprospavane noći zaklinjući se
pred gumenom lutkom da Bog postoji.
Pisati u Španjolskoj ne znači plakati, već piti,
piti pobješnjelo kao onaj koji ne pristaje
umirati po uglovima, znači piti i proklinjati,
huliti na Španjolsku,
govoriti protiv ove države bez bogova, ali sa
statuama bogova, to znači
piti u crkvama s glazbom i orguljama,
znači padati pijan na recitalima, imati mrlje od crnog
vina i krvi, *Le livre des masques* Rémy de Gourmounta
je padati mokar i zabalavljen i idiotski
i rušiti se poput drveta pred fenjerima
ove fešte od kulture. Pisati u Španjolskoj znači imati
preko svake mjere u krvi ovaj alkohol ludila
koji nitko i ništa ne može opravdati, čak ni sjene onih
koji su tu bili od samog početka.
I reći to na samrti, dok još imam
u ustima i u glavi pljuvačku samoubojstva,
izderati se na sjene, na mnoge što su tu i na utvare,
u ovom raju za duhove,
kao i na jelene koje sam vidio u šumi,
i na ptice i na vukove na ulici
što vrebaju na uglovima.

(Sa španskog preveli **Mehmed Begić i Damir Šodan**)